

اردوغان؛ پیروز مضطرب

"پیروزی موافقان با اختلاف بسیار جزئی در رفراندوم اخیر ترکیه برای آک‌پارتی‌ها آغازگر یک دوران فرسایشی خواهد بود."

"پیروزی موافقان با اختلاف بسیار جزئی در رفراندوم اخیر ترکیه برای آک‌پارتی‌ها آغازگر یک دوران فرسایشی خواهد بود."

به گزارش ایسنا، به نقل از روزنامه حریت، مراد یتکین، تحلیلگر مسائل سیاسی با اشاره به اعلام نتایج غیررسمی رفراندوم ترکیه و پیروزی موافقان اصلاحات قانون اساسی با کسب ۵۱ درصد آرای "آری" در این رای گیری نوشت: "در حال حاضر رجب طیب اردوغان به هدفی که از ۱۰ سال گذشته برای آن تلاش می‌کرد، دست یافته و توانسته سیستم ریاستی را در این کشور بگنجاند. در این راه نیز دیگر احتیاجی به حزب جنبش ملی‌گرا ندارد. زمانی که اردوغان پیروزی خود را اعلام کرد ۸۶ درصد از ۵۵ میلیون نفر واجد شرایط در رفراندوم شرکت کردند و بیش از ۵۱ درصد رای آری دادند و ۴۸ درصد رای خیر اما تصمیم شورای عالی انتخابات درباره اینکه آرای مهر نشده می‌تواند مورد محاسبه قرار گیرد و معتبر است، نتیجه رفراندوم را زیرسوال برد."

آقای گوون، رئیس شورای عالی انتخابات، ببخشید! اما اظهارات شما بعد از پایان یافتن رفراندوم کاری از پیش نبرد، به هرحال حتی افراد با وجدان داخل حزب عدالت و توسعه (آک‌پارتی) نتوانستند با اظهارات شما قانع شوند.

این تصمیم شورای عالی انتخابات همانند این است که به هنگام انجام بازی فوتبال قانون مربوط به اینکه هرگونه خطای دست در محوطه جریمه پنالتی محسوب می‌شود، را لغو کنیم و بگوییم که دیگر این قانون اجرا نمی‌شود.

همچنین این رفراندوم حقایق تکان دهنده دیگری را نیز به همراه داشت. در آنکارا و استانبول بیش از ۵۱ درصد مردم به اصلاحات قانون اساسی "نه" گفتند. حتی در صندوق‌های رای منطقه اوسکودار در استانبول که خانه اردوغان در آنجا است، آرای نه اکثریت بود.

در ازمیر نیز نتایج قابل توجه بود. اکنون این سوال به وجود می‌آید که اگر بنعلالی ییلدیریم، نخست وزیر ترکیه که حدود یک هفته آخر پیش از رفراندوم را در ازمیر و آیدین گذرانده بود، این کار را نمی‌کرد چه اتفاقی می‌افتاد؟ آیا آرای "نه" بیشتر از ۷۰ درصد می‌شد؟ در آنتالیا، آدانا و مرسین نیز مردم "نه" گفتند.

در تمام شهرهای ذکر شده میزان مدرن بودن، توسعه صنایع، معادلات تجاری، فرصت‌های آموزشی و فرصت‌های فرهنگی در سطح بالایی قرار دارد. در برابر این حقایق تنها نمی‌توان گفت که این نتایج نشانه دموکراسی مردمی است و کاری نمی‌توان انجام داد. در واقع آک‌پارتی‌ها روز گذشته در دفتر مرکزی این حزب این حقیقت را با تمام تلخی‌اش درک کردند که هرچه میزان سطح آموزشی، توسعه فرهنگی و مدرن‌سازی شهرها افزایش می‌یابد به همان میزان رای‌های آری به این حزب کاهش می‌یابد.

اگر دیروز ۶۰ درصد از آرای رفراندوم آری بود و یا بر اساس پیش‌بینی‌های تحلیلگران طرفدار دولت بین ۵۵ تا ۵۶ درصد بود، اردوغان شامگاه روز گذشته به احتمال بسیار به انفجار صندوق‌های رای با آرای آری اشاره می‌کرد. اما آرای ۵۱ به ۴۹ شرایط را برای اردوغان به خصوص در عرصه سیاسی دشوارتر کرده است.

از سوی دیگر به نوعی می‌توان گفت که آرای نه به میزان ۴۹ درصد در رفراندوم روز گذشته جایگاه حزب مردم جمهوری‌خواه را در ترکیه ارتقا داده است. این حزب از امروز در شهرهای مختلف به خصوص آنکارا و استانبول با روحیه بهتری حتی می‌توان گفت پیروزمندانه‌تر به عرصه سیاسی پا خواهد گذاشت.

همچنین یکی از نکات جالب در حوادث شامگاه روز گذشته این بود که اردوغان در نشست خبری با خبرنگاران تمام تلاش خود را کرد که یک رویکرد مصالحه جویا اتخاذ کرده و حتی دل کسانی که رای نه داده‌اند به دست آورد اما همین که به بالکن رفته و مورد استقبال هوادارانش قرار گرفت، از احیای مجازات اعدام صحبت کرد. این در حالی بود که درست چند دقیقه پیش از هم‌پیمانان ترکیه خواست که به نتایج رفراندوم احترام بگذارند.

در این باره باید به این نکته اشاره کرد که احیای مجازات اعدام نه تنها ترکیه را از اصول دموکراسی دور خواهد کرد بلکه صدمه جدی به روابط سیاسی ترکیه با اتحادیه اروپا وارد خواهد کرد. حتی ممکن است علاوه بر چالش‌های سیاسی بر اقتصاد کشور نیز آسیب جدی وارد کند. احیای مجازات اعدام اشتباه است و اصرار بر این اشتباه خطای بزرگتر است.

به طور کلی برای درک فضای کنونی آک‌پارتی و پارتی‌ها نیاز به سخن بیشتر نیست. چهره اردوغان و آک‌پارتی و پارتی‌ها در شامگاه روز گذشته پس از اعلام نتایج غیررسمی، کاملاً همه مسائل را آشکار می‌کرد، مثل اینکه پیروز نشده‌اند و از همان ساعات به این فکر می‌کردند که با این رای چه باید کنند. این پیروزی برای آنها بسیار خسته کننده و فرسایشی خواهد بود.

اردوغان به هدفش رسید و در ترکیه یک دوران جدید آغاز کرد اما از این پس راهش بسیار دشوار است.